

Fra: Christian Stange <christian.stange@subsolid.net>
Sendt: 23. januar 2015 13:12
Til: Postmottak JD
Kopi: Nina Helene Norby; kurt-arne.sandvik@sd.dep.no
Emne: KARI ordner -Høringsuttalelse - forslag til endringer i politiloven og ekomloven - mobilregulerte soner mv

Kategorier: Purple Category; Rød kategori

Mitt navn er Christian Stange og sender denne høringsuttalelsen som borger av Norge med lang og bred kompetanse i It og elektronisk kommunikasjon.

Mitt innspill er at forslaget må trekkes i sin helhet. Dels av demokratiske årsaker, men også fordi de nødvendige kontroll og administrasjonsmessige mekanismene på langt nær er gode nok til å sikre at loven ikke kan misbrukes under en tilfeldig framtidig politisk ledelse.

Innledning:

Kommunikasjon er fundamentet for demokrati, og har derfor alltid hatt en viss grad av regulering. Dette fordi de samme mekanismene som bygger samfunnet, er de som river det ned. Derfor har vi regler og lover som omhandler forsamlingsfrihet og publisering på tross av at vi har organisasjonfrihet og yttringsfrihet. Demonstrasjoner og aksjoner skal varsles og godkjennes av ordensmakten, og man skal stå ansvarlig for sine uttalelser og handlinger.

Ny teknologi utfordrer selvfølgelig disse lovene; vi kan idag utføre en mengde av denne typen handlinger uten å falle inn under dagens lover og det er derfor naturlig for Politiet å etterspørre nye verktøy og lovhjemler.

Men prinsippene for vårt samfunn må fortsatt ligge til grunn, og det er at kommunikasjon skal være generelt fri, og en vilkårlig individuell borger skal ikke overvåkes eller hindres i kommunikasjon uten viktig grunn.

Ett annet prinsipp som er under trussel av stadig flere forslag, er maktfordelingen mellom Domstolene og Politiet. Altfor mye makt flyttes opp fra administrativ maktfordeling til politisk kontrollerte maktinstitusjoner som typisk er i hirakisk relasjon til dem de skal overvåke og passe på. Dette er direkte trussel mot systemets iboende selvstendige og selvbalanserende politiske uavhengighet.

Det er ikke noe som hindrer oss fra å bygge om på disse systemene, men en slik ombygging må i så fall komme i form av en reorganisasjon av hele systemet under Justisdepartementet på en slik måte at alle hensyn er ivaretatt, og ikke komme i denne formen av små justeringer av lovverket.

Kommentarer om de enkelte forslagene :

Ny bestemmelse i Politiloven §7b alternativ 1:

Forslag 1 gir i praksis Politiet unaturlig vide frihetsgrader til å iverksette kraftige reaksjoner basert på egen vurdering av alvorligheten av en gitt situasjonen. Det finnes ingen forsvarlig argumentasjon som kan bygge opp under ett slikt mandat.

Hvis man ser en situasjon som ved 22/6 ville man kunne snakke om å jamme all mobil kommunikasjon i ett utvidet område av Oslo sentrum i håp om å kunn hindre remote detonasjon av bomber i nærheten av kritiske terrorpunkter; hvilket ville i praksis ville øyeblikkelig stoppe mesteparten av kommunikasjonen hos de folkevalgte (siden Stortinget er ett terrormål), Pressen (siden pressen primært tilnærmer seg konfliktområdene), og evt bevisst Borger (fordi en borger som da ser noe mistenkelig som trenger etterforskning på Oslo S ville være utenfor dekning.) I en slik situasjon har man primært en stor stabel av PRINSIPIELLE hensyn som blir ofret for en ubetydelig og spekulativt Operativt hensyn (i dette tilfellet fordi terroristen hadde beveget seg ut av Politiet primære aksjonsområde).

Vi har allerede en lovhjemmel for å utføre alt dette når det gjelder organisert kriminalitet under etterforskning, og ved evt bruk av disse, MÅ vi styrke Domstolens oppgaver og prosess i saken. Men dette poenget tilhører en annen høring.

Ny bestemmelse i Politiloven §7b alternativ 2:

Forslag 2 er i allefall bedre enn forslag 1 siden det begrenser Politiet fra å vurdere en demonstrasjon som Blitzdemonstrasjonene på 80 tallet som grunnlag for unntaktstilstand. (Og ja, politimester på det tidspunktet var fullt istand til å ha beordret ett slikt verktøy i noe som var en mindre urolighet.)

Men igjen prioriterer man å la vurderingen skje internt i egen hirarkisk organsiasjon. Spesielle problematisk er det i forhold til at man overlater det til PST.

Siden sommer 2014 har vi fått flere tilfeller der det er gjordt alvorlige inngripen i samfunnet basert på PST sine rådgiving uten at vurderingsmaterialet har blitt frigitt i etterkant av situasjonen. Delvis er denne hemmeligholdelsen problematisk ut i fra at vi historisk ikke har hatt samfunnsmessig aksept av denne typen hemmelighold (Ref. Lund kommisjonen og nå i det siste knyttet til Norske Politikeres relasjoner til Østblokken under den kalde krigen.) Dels fordi denne hemmeligholelsen virker mot sin hensikt og har svekket tilliten til politets, PST og Justisdepartementets evner til å ivareta rettsikkerheten.

Det bekymrer at justisdepartementet anser EOS utvalge og KK utvalget som tilfredstillende kontrollutvalg av politiets bruk av regulering av folkets frihets til kommunikasjon, gitt at begge er politisk styrte, og man her klart kan se en mulighet for politisk aksept for begrensninger i ytringsfrihetene som er forsvart i hensynet til Ro og Orden (som er Politets mandat), men ikke er i samsvar med Norges eksisterende lover (som er domstolens mandat).

Forslag til endring i ECOM loven ang varsling.

Det er to ulemper med å gjøre disse endringene i lovform.

Den ene er at vi motarbeider ECOM tilbyderes primærfunksjon samtidig som vi ønsker å kreve garanti fra dem for samme tjeneste. I praksis tvinger vi Ecom- tilbydere å finne tekniske løsninger for å omgå jamming mv. Verktøyene som foreslås for politet er kun funksjonelle hvis ECOM tilbyderene VIL at de skal være funksjonelle, og hvis vi som samfunn krever at deres tjenester skal ha virksomhetskritisk natur, vil de være motivert til å finne en teknisk løsning på gjentakene ukjente problemer (som ett uvarslet utfall av tjeneste i ett område er).

Pålegger vi ECOM leverandør å ikke ta hensyn til denne typen angrep for å beskytte politets verktøy, gir vi også kriminelle en gratis mulighet til å regulere telenettet. Teknologien som kreves er enkelt tilgjengelig og er praktisk sett umulig å regulere vekk via omsetning.

Den andre at vi behandler ECOM tilbydere som hvilken som helst annen tjenesteleverandør, og totalt frasier oss samtidig som samfunn retten til å kreve privilegerte samfunnsmessige hensyn i forhold til produktet deres. Dette igjen fører til at man i større grad vil se mindre leverandører som spesialiserer seg på produkter som beskytter mot samfunnets innsyn og angrep.

Dette er alltid svakheten med å overlate strategisk viktig samfunnsfunksjon til private leverandører, men dagesn ECOM lov er en relativt balanser versjon. Å la politet ta seg til rette etter egen forgodtbefinnene uten noen relasjon til ECOM markedet er omentrent like nyttig og tjenesteforsvarlig som å forfølge en lommetyv med patruljebil inne på Steen og Strøm.

Eneste situasjonene der ett slikt behov er relevant , er knyttet til situasjoner der man forutsetter at ECOM leverandør er en del av problemet, hvilket betyr i praksis at de er under etterforskning og der andre lovhjemler gir retter via domsapparatet.